I. évfolyam. Jánosháza, 1907. december hó 22. 7. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona
Félévre 4 korona
Negyedévre 2 korona
Egyes szám ára 20 fillér.
Nyilt-tér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint.

Felelős szerkesztő és kiadó:
Dr. MARTON ADOLF.
Segédszerkesztő:
NOVÁK PÁL

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP
Egyes szám RAUCH LAJOS kalapos-üzletében 20 fillérért kapható.

MUZEUM KÖNYVTÁRA

Karácsony!

Zimankós, téli az idő. Csendes, mozdulatlan a táj. Nincs csalogány, mely énekelne, nincs kis virág, mely nyilladozna, nincs arany kalásztenger, mely rengene és nincs árnyékos fa, mely bólintgatna. Még sápadt, hervadó lomb sincs már. Lehullott s amig zörögtek, zizegtek a puszta fák, mind elsodorta a szél. A nap, arany sugaraival ritkán tör keresztül a szürke köd borongó fátyolán. A bárányfelhők mögött bujkálva lassan lejebb-lejebb esik s mig azok széle halvány biborszinben ragyog, addig ő tüzes fejével a távoli hegyek mögé bukik. A hófedte ormok ezerszeresen verik vissza az utolsó sugarakat . . . A felhők pirja lassan elvész és leszáll sötét árnyával az alkony. A kétes félhomály mind sötét-sötétebbre váll és végre beáll az éj. A csillagok ezrei ellepik a tiszta eget és halvány fényükkel beragyogják a csendes téli éjszakát . . . Most hirtelen »csillag támad«, bevilágit a *sötét éjbe* és fényénél felcsendül:

»Dicsőség, mennyben az Istennek.
Békesség, földön az embernek.«

* * *

Régen, — nagyon régen — sötétben, bizonytalanságban tévelygett az emberiség. Az emberek hite kihalt, reménye szétfoszlott s amig rózsás párnákon hentergett a vétek: bukott, egyre bukott az erény. Bár a lélekké volt akkor a világ, mégis akadtak emberek, akiknek szive a silány időkben is tiszta maradt, akiknek lelke nem esett kétségbe, hanem reménynyel telett s akiknek szeme áthatolt a sötétségen s látta, látta, hogy az ég halványan dereng. Akadtak emberek, akiknek lelkében valóra vált egy sejtés, akik nem feledték az istení igéretet, akik hirdették vészben, viharban, hogy lesz idő még, amely uj lelket ad a vénhedt világnak. Akadtak emberek, akik várták a megváltási fényes ünnepet. És nem hiába várták. Bár addig sok reménylő sziv szünt meg dobogni, végre mégis »csillag támad«-t, mely bevilágolt a sötét éjbe. Fényár öntötte el az égboltot s amig végtelen kárpitja megrepedt, ott állt glóriás fővel a »Hosanná-t« zengő angyalok között a világ teremtője — *az Atya* . . . lenn a földön pedig pólyába takarva ott feküdt egy istáló jászolában, — körülvéve az őt imádó pásztorokkal, — a világ megváltója — a *Fiu* . . . Az angyali ének pedig felhangzott az éjben:

»Dicsőség mennyben az Istennek.
Békesség földön az embernek.«

* * *

Hideg, téli éjszaka van. Az itt-ott haladó emberek lépésének dobaját elfogja a lágy hó. Ugy tetszik, mintha nesztelenül, némán egy-egy árnyék suhanna tova. Amig mindig több és több lesz a mozgó alakok száma, egyszercsak elkezd kongani a toronyóra. Éjfél van. Megkondulnak a harangok s amint hangjuk búgva rezg tova az éjben, mintha azt búgnák: »Krisztus Jézus született«. . . A templomba pedig száll az ima, zeng a zsolozsma:

»Dicsőség mennyben az Istennek.
Békesség földön az embernek.«

A hivők ezrei áhitattal éneklik, de vajjon hányan értik, hányan érzik, hogy e két sorban benne van az Isten minden parancsa. Vajjon hányan tudják, hogy e két sor a világ legszebb éneke. A legszebb, mert hol van az a hymnus, amely csillogó szavaival, magasztos szárnyalásával jobban dicsőitené az Istent, mint e két sor. Vagy hol van az a hév szeretet, az a biztató remény, az a csüggedetlen hit, amely több békét, boldogságot hirdetne, mint e két sor. És mégis vajjon hányan értik, hányan érzik azt, amit e két sor mond. Pedig épen most kellene soknak érteni, most kellene soknak érezni. Igen a mostani időben, amikor az átok és bün porba sujtja a világot, amikor minden, ami szent, sárba van tiporva, amikor a bün, a dölyf, a hitványlelküség kényelemben, jól él s amikor a szenvedés, a nyomor tanyáz a becsület helyén . . . Vajjon hányan értik, hányan érzik azt, amit érteniök, érzeniök kellene? Emberek! Szegény vagy gazdagok! E szent ünnepen értsétek meg azt, amit az a két sor mond. Szálljon szeretettel szivetekbe a kéklő mennyégen ragyogó *fényes csillag* sugára. Szivetek gyuljon tőle lángra örök, szent eszményekért. Dolgozva, munkálkodva *egyesuljetek* a szeretetben. Legyen az *egész világ egy család* s akkor majd mindenki megérti, mindenki megérzi azt, amit e két sor mond.

»Dicsőség, mennyben az Istennek.
Békesség, földön az embernek.«

Könyvkötészet!

Hodászy Zsigmond
könyvkötészete SZOMBATHELY,
Belsikátor, 5. sz. (Kolompár-féle ház.)

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, izléses és tartós kivitelben. — Vidékieknek postai megbizás mellett vállalok és készitek.

Dobozok, diszkötések, aranybetünyomás, iratartó, képkeretek, és papirkeretek (passepartu') stb. munkákat nagyban és kicsinyben.

Levelekre azonnal válaszolok.

Sürgönycim: Hodászy könyvkötő Szombathely.

Levél.

Nádfedeles kis ház
Lenn a faluvégen
Szegény özvegy asszony
Levelet olvas benn'.
Amint elolvassa,
Könny hull minden sorra —
„Haza megyek anyám,
Várjon karácsonyra."

Nappal egy a gondja,
Éjjel egy az álma.
— Óh, csak ez az idő
Ily lassan ne járna. —
Levelét minden nap
Elolvassa ujra,
És repeső szivvel
Vár a *„karácsonyra."*

Szomszéd, ismerősnek
Százszor is elmondja:
„Azt irta a fiam,
Megjön karácsonyra."
Milyen boldog szegény,
Meglátszik az arcán . . .
— Álddja meg az Isten
Az én *édes anyám!*

Némó.

A „Tuberkulózis Ellen Védekező Dunántuli Szövetség" munka programmja.

Kidolgozták: **dr. Petz Lajos, dr. Mezihradszky Kálmán és dr. Alexy Emil főorvosok.**

(Folytatás.)

4) hogy a szegény tüdőbetegek részére alkalmas és az országos betegápolási alap terhére rendelhető köpőcsészék beszerzése lehetővé tétessék.

Ugyanezen irányban az 1—3 alattiaknak érvényesitése, nemkülönben dispensairek létesitése céljából, az összes dunántuli törvényhatóságok megkeresendők.

Ami magának a társadalomnak a baj lényegére és főleg fertőző volta felől való felvilágositására vonatkozik, kiterjedt társadalmi akció lenne a következő irányban inditandó:

1. Megkeresendő volna a vallás és közoktatásügyi miniszterium arra nézve, hogy az összes elemi-, közép- és népiskolákban évenkint a tuberkulózis lényegét, annak fertőző voltát, különösen a köpködést tárgyazó, a tanulók szellemi fejlettségi fokának megfelelő alakban ismertető előadások tartassanak és a profilaktikus intézkedéseknek már az iskola keretén belül érvény szereztessék; egyuttal alkalmas mennyiségü köpőcsészék beszerzésére, az iskolai helyiségeknek évenkint legalább kétszer leendő alapos fertőtlenitésére az iskolai hatóságok köteleztessenek.

2. Nyilvános helyiségek, kávéházak, vendéglők, vasuti várótermekben a közönség által jól kivehető helyen a köpködésre vonatkozó figyelmeztetések állandóan és az eddiginél hatásosabb módon kifüggesztve volnának tartandók, megfelelő számu köpőedénnyel ellátandók, a helyiségek naponta alkalmas módon tisztogatandók és erre az illető tulajdonosok illetve vasutak kormányi, vagy helyhatósági szabályzattal kötelezendők. Ezen intézkedéseknek erélyes ellenőrzésére a politikai hatóságok megkeresendők.

3. Megkeresendők volnának az összes egyházi hatóságok hogy a templomokban ezen köpködési tilalmat saját hatáskörükben érvényesitsék.

4. A tuberkulózisban szenvedő egyének kioktatására a már fennálló dispensairek vezetőin kivül felhivandók volnának az összes orvosok, hogy a tuberkulózisnak már gyanuja esetén is a beteget a kiköpéssel való okszerü elbánásra kioktassák.

5. Szerkesztendő volna egy alkalmas, rövid mondatokba foglalt káté, mely az ily betegek mikénti viselkedésére utmutatásokat tartalmazzon és ezen káté az orvosoknak a betegek közötti kiosztására rendelkezésül bocsáttatnék.

6. Miután ezen emberirtó kór köztudomás szerint a szegényebb, tehát a munkásosztály körében szedi legnagyobb részben áldozatait: a társadalmi akcióba az összes munkás szervezetek is belevonandók volnának, — egyszersmind felvilágositva őket a pálinka ivás romboló és a tuberkulózist elősegitő behatása felől.

7. A szövetség működésének a nagy közönséget szolgáló tájékoztatására a dunántuli sajtó összes szervei egy állandó »Tuberkulózis» rovat nyitására volnának felkérendők, a közlésre szánt adatokat a szövetség egy, a központi sajtó szerve utján nyerné.

8. Megkeresendők lennének a Dunántul összes társegyletei ezen pontoknak érvényesitése körüli egységes közreműködésre.

Végül a tbc. elleni küzdelkm nagyobb arányu fölsorkentése- és előmozditására a vármegyék alispánjai a »T. E. V. V. E.« mozgalmához hasonló eljárást indithatnak — sőt az ilyen egyesületek alapitását az illető törvényhatósággal egyetértőleg maga a szövetség veheti a kezébe, a mi még biztosabb, gyorsabb és egyöntetübb eljárást eredményez.

Az e célra szükséges felhivás és egyébb nyomtatványmintákkal és alapszabálytervezettel stb. a szövetség látná el — márcsak az egyöntetüség szempontjából is — az illető törvényhatóságokat.

Heti krónika.

Kedves olvasóinak Boldog karácsonyi ünnepeket kiván a Szerkesztőség.

Személyi hir. Gróf Erdődy Sándor a folyó hó 15-én városunkba érkezett és 16-án tovább utazott Vépre.

Eljegyáés. Deutsch Adolf jánosházai mészárosmester bájos és kedves leányát Bettit eljegyezte dec. 16-án Konh Mihály Beledről Sok szerencsét kivánunk.

Felségsértés. Rá jár a rud Schreiner József hosszuperesztegi lakosra. Csak nem rég itélték el veszekedés miatt, már ismét vád alá van helyezve. Ugyanis meg az év elején Ő felségét, a királyt, — mert az a nemzet követeléseit nem adta meg, — gazembernek nevezte. Ez az eset tudomására jutván a csendőrségnek feljelentette az illetőt a szombathelyi Királyi Ügyészségnél.

A szerető testvér. Nem igen erősen volt kifejlődve Szalai Ferenc nemes-kereszturi lakos szivében a testvéri szeretet. Nem elégedett meg azzal az élelmezéssel amelyben testvér öccse részesitette. A szerinte rossz és kevés ennivalóért megharagudott és ezzel boszulta meg testvér öccsét, hogy el lopott tőle egy köszörükövet és egy téli nagykendőt tizenhárom korona értékben. A csendőrség lopás büntette miatt feljelentette a jó szivü testvért az illetékes hatóságnál.

Ellopott ludak. Jó régóta hizlalta már ludját Federer Jakab helybeli kereskedő. E hó 18-án akarta levágatni, de nagyot nézett, amikor a hizott lud helyett üres ketrecet talált. Amig ő a hetivásár zürzavarában el volt foglalva, addig valaki ellopta. Délután panaszkodva mondta el ezt az esetet ismerőseinek, mire Benedek Albert kereskedő közbe szól, hogy ő szintén ugy járt. Majd előáll egy harmadik és elmondja, hogy az ő házában is próbálkozott a tolvaj, de nálunk nem sikerült a ludat el emelnie. Mind a három helyen ugyanaz a nő járt és ugyanolyan módon próbálta el emelni a hizott ludakat, de csak két helyen sikerült. A harmadik helyen a ház urnője észre vette a tolvajt s oda rohanva két hatalmas pofont mért az arcára, mire az a kendője alá dugott ludat elejtette, és futva elmenekült. A csendőrség, egy bobai cigányasszony személyében kinyomozta az illetőt, aki majd a celldömölki biróság dutyijában álmodozhat a hizott ludak felől.

Elfolyt bor. Be' kár érte', — mondja bizonyára sok deliriumos ember. Kárnak ugyan kár, de nem olyan értelemben mint ők gondolják. — Benyó Sándor helybeli vendéglősnek borait szállitotta néhány helybeli gazda a Balaton mellékéről. Tapolcán innen egy domb alatt, összetorlódtak az egymás után menő kocsik és az utolsó kocsi rudja bezuzta az előtte menő kocsin levő hordó fenekét. Körülbelül 200 liter bor elfolyt. A virágos kedvü borszállitók kedve igy hamarosan lelohadt s a kártérités gondolatával eltelve szomoruan ballagtak egész hazáig.

Mert lassan hajtott. Marton Ernő nemeskereszturi lakos csendesen ballagott hazafelé a kocsijával. Az utánna menő kocsin Salamon N. ült többed magával s miközben Martont elkerülte, rácsapot ostorával annak lovaira azzal a megjegyzéssel, hogy miért nem hajt gyorsabban. — Mi köze hozzá, — felelte Marton s ő is megcsapta amannak lovait. Ebből szóváltás keletkezett, mely azzal végződött, hogy Salamon és társai ugy elverték Martont, hogy eszméletlenül maradt a szinhelyen. Mire magához tért addigra Salamonék tova hajtottak. Marton sulyos sérüléseit a gyorsan hivott orvos kötözte be. Salamont és társait pedig a csendőrség feljelentette sulyostesti sértés vétsége miatt.

Hurokra került. Egész biztonságban érezte magát Schönauer Herman, — a közismert csavargó, — azért, amiért sikerült a csőglei dutyiból megszöknie. Azt hitte, hogy a vidéken senki sem ismer rá, Jánosházán pedig senki sem fog hollétéről tudomást szerezni. Pédig csalódott. A helybeli csendőrőrs derék vezetője addig nyomozott, mig végre sikerült megtudnia, hogy a jó madár Zalaszentgróton tartózkodik, — tán épen azért, hogy a 18-iki országos vásáron valami jó fogást csináljen. Most az egyszer azonban más csinálta a jó fogást, mert miélőtt hozzá nyul hatott volna más jószágához, — a helybeli, csendőrőrsvezető távirati intézkedésére és leirása alapján, — az ottani csendőrség elfogta elfogta és bekisérte a sümegi biróság börtönébe.

Kukorica lopás. Több izben megdézsmálta már Simon József, Dormán Jánosnak kukoricáját. Most azonban megjárta, mert rajta csipték és a csendőrségen feljelentették.

Nyul helyett zsombék. Hüvösi téli reggel van. A fagyos göröngyön zörögve, dörögve halad egy kocsi, amelyén alaposan — berug... pardon — beburkolódzott alakok ülnek. A kikandikáló puskacsövekről mindjárt kitalálhatja az ember, hogy a titokzatos ismeretlenek. Nimródnak nemes ivadékai. És tényleg azok. Körvadászatra mennek a Skriba »bácsi«-hoz Borgátára. Odaérve leugrálnak a kocsiról s látni engedik délceg termetüket, amint a már szép számmal összeverődött társaság közé elegyednek. Nem sokára kezdetét veszi a vadászat. Ki-ki elfoglalja a helyét s megkezdődik a hajtás . . . A szegény nyulak ijedten futnak a hajtók elől és nem is sejtik, hogy biztos halálba rohannak . . , Ott is fut egy ... Dörren a cső ... Egy ugrás és utána bukfencezve terül el a szegény pára. Teste egyetkettőt rándul s utána kinyujtózik. Vége s talán másnap jobb házba költözik, . . . — savanyuan . . . A vadászat folyik, A vadászkedv elérte tetőpontját. Puskák durranása, a hajtók kiabálása hallatszik minden felől. Itt egy piros képü fürge ember, amint lövésre készen várja a prédát . . . Ott egy méltóságos alak, amint önelégülten néz körül, mintha már kilenc nyulat lőtt volna. Mellette egyfáradt hajtó áll . . . Most oda hajol hozzá, és egy szürke foltra mutatva igy szól »Tessék nézni nagyságos ur. ott lapul egy nyul.« ... Alighogy kimondja, már célba ván véve ... Dörren a cső . , . és fájdalmában nagyot porzik az eltalált zsombék. Rohan a hajtó, de a nyul helyett, csak egy felturt zsombékot talál. Szomoruan visszafelé mégy és dörmögve mondogatja: »Ejnye! A nagyságos ur nem találta volna el azt a nyulat? Az nem lehet... Talán nem is volt nyul, amire lőtt, hanem zsombék. Bár a hajtó szavait hallja, mégis: — »A nagyságos ur nem szól semmit, csak irulpirul — Szegyenében föld alá bujt az a pici nyul.« — Vége a vadászatnak. A kifáradt vadászok összesereglenek és bevonulnak »Skrika bácsi« meleg szobáiba. Elkő kerül pince kulcs meg a pecsenyés tál. A nóta is szólni kezd . . . Végre éjfél után a fagyos göröngyön zörögve, dörögve halad egy kocsi... Jánosháza felé.

Tisztujitó közgyűlésre hivta össze a jánosházi izr. hitközség elnöksége a hiveit dec. 22-én d. u. 4 órára. Rendkivül érdekesnek igérkezik ez alkalommal, mint halljuk. A legnagyobb bizalom az eddigi elnök Kohn Arnold személye felé fordul, ki eddig kiváló érdemeket szerzett a hitközség fejlesztése és anyagi javitása körül. Rosszul állhat az alelnök Reisinger Adolf ügye, mert valóságos korteskedés folyik az ő érdekében. Kijelentette, hogy 1900 koronáig állja költségeket, de alelnök akar lenni. Nem értjük, miért ragaszkodik ily göresösen, ezen tiszteletbeli álláshoz. Fényes vacsorát is adott, az asztalok csakugy görnyedtek a sok ételtől és italtól. Láttunk ott halat, vadat (kosert) s mi jó falat mi szem és szájnak tetszik. Az eredményről legközelebb.

Megalakult a zsidó ifjak egyesülete, melynek tisztikara a következő: diszelnök: Weisz A. főrabbi, elnök: Falcer Samu, alelnök: Hoffmann Salamon, titkár Kohn Henrik, ellenőr: Kohn Sándor, háznagy: Stern Imre, pénztáros: Hoffmann Jenő, könyvtáros: Mallus Vilmos.

A mulatság vége. Hétfőn este három ukki legény tért be a helybeli Korona vendéglőbe mulatni. Egyszerre 100 liter bort rendeltek az asztalra. 100 liter bor: nagy szó. Csakhamar hire futott a cigányokhoz, a pillanat müve volt, hogy meghallották, már is ott termettek. Szólt a zene. A legények táncra perdültek. Javában ropták a táncot, midőn az egyik elkiáltja: »hej fiiuk soh'se halunk meg« s kezdi a boros üvegeket a falhozvagdalni. Egy palack irányt tévesztett s a táncoló legény fejéhez repült oly szerencsétlenül, hogy elöntötte azonnal a vér, a legény összeesett. A zene elnémult. Elcsöndesedtek a legények. a gyorsan hivott orvos 6 és fél ctm. hosszu folytonosság hiányt vart be a halántékon.

Adófizetés. Az év vége felé jár, a közönséget figyelmeztetjük a hátralékos adó kiegyenlitésére, mivel az executió házról-házra jár. foglal s aki nem fizeti meg adóját, elárverezik a lefoglalt ingóságokat.

A vándorló madarakkal . . .

A vándorló madarakkal,
Hulló levelekkel,
Őszi szellő fuvalmától
Kergetett felhőkkel,
Én is megyek messze földre;
Szivem bánatban sírja:
Isten hozzád! Szülőföldem,
Szép Kemenes-alja!

A távolban idegenben
Hogy elváltam tőled,
Lelkem édes vágyódással
Álmodik felőled.
Üzengetek a szellőktől,
Szivem érzi s vallja
Elfeledni soh' sem tudlak
Szép Kemenes-alja.

Enyhe tavasz ébredéskor
Fakadó virággal,
Rózsabimbók s levelekkel
Ringó rózsa ággal
Visszatérve, lelkem anyám
Örömszavát hallja
Átölellek szülőföldem
Szép Kemenes-alja!

Tallér Geyza.

Kialudt gyertyák.

Irta: **Sztrokay Lajos.**

Vigat, szépet, ragyogót kellene tolammal festenem: mint az a szép tündéri fényben csillogó karácsonyfa volt, mely a mult karácsonyestén ott ragyott a gyerekseregtermében . . .

Gyönyörü volt, szép volt, egész tündérálom volt az az est.

Mégsem fordul tollam a szépre, vigra: Iluci sir, sir . . . S az én szememre is köd borul. Nehéz, fojtó köd, mely álomsullyal nehezedik keblemre,

Az idén nem gyullad ki a karácsonyfa . . .
Iluci pedig sir, sir keservesen.

*

Naponkint szólnak a harangok. Sokszor reggeltől estig. Fölcsendül az utcán az a bizonyos szomoru dallam. Odatekintek s önkényt kitör belőlem a nehéz megdöbbenés:

»Már megint!«

Kis koporsókat hordanak a temetőbe. Három-négyet is egy nap. Mesebeli szörnyeknél is borzasztóbb szörnyetegek kóválygnak szüntelen a házak felett. A gyermekseregnek gyilkos szörnyetegei ezek. Nevük: »Sarlach«, »Difteritisz« és ezek hűséges csatlósai.

Nappal szines pillangóként röpködik körül a fürge, vidám, gondtalan gyermekseregnek, este pedig álomsullyal terpeszkednek rá a kiszemelt házak tetőire. Halált hozó, gyilkoló csápjaikat lenyujtják a gyermekek

Pártoljuk a vakok iparát!

A dunántuli vakok egyletének fiókintézete a nagyközönség kényelmére, Szombathelyen, a Legáth-féle bérpalotában elárusitóhelyet létesitett, hol a vakok készitményei, u. m. kefék és harisnyák nagy választékban és olcsó árban vannak raktáron. Ezen üzletben nádszékek befonása is elfogadtatik és elkészités után a házhoz szállittatik. Viszont elárusitók engedményben részesülnek. Mindennemü felvilágositással, árjegyzékkel szivesen szolgál az intézet gondnoksága Mező-utca 33. szám alatt, hol az ipartelep is bármikor megtekinthető. Ezen humánus célu emberbaráti intézményt a fogyasztó közönség szives jóakaratu támogatásába ajánljuk.

ágyaiba, bele a pihenő gyermeki kebelbe. A gyermek rémülettel menekülne, de már késő. A csápos szörnyeteg könyörtelenül elbánik áldozatával, miközben már a másik, harmadik, negyedik . . . gyermek felé öitögeti gyilkoló csápjait.

Naponként szólnak a harangok. Amint fölcsendül az a bizonyos szomoru dallam az utcán, önkénytelenül kitör belőlem a nehéz megdöbbenés:

»Már megint!«

*

Egyre bugnak a harangok . . . Egyre ássa a sirásó a kicsike sirokat. Szakadatlanul, szünet nélkül, hogy reggeltől estig csuron-viz rajta a ruha. Rémitő gyorsan szaporodnak a sorjába vájt sirocskák . . .

A sirásó csákánya alatt döng a kemény, ropogó föld. S hogy meg ne zavarja a döngés a kis sirocskák lakóinak álmát, a szél altató nóákat dudol:

»Csucsu, baba, csucsu!«

Aztán megszünik a döngés. Lábak dobogása, énekszó következik.

»Csucsu, baba, csucsu! Uj pajtástok érkezett. Kettő, három, négy! . . .«

*

Egyre bugnak a harangok . . .

A gyermeksereget már régen szétrebbentette a gyilkoló kór közös csarnokukból, az óvóból. Hiába szőtte előre a kis gyermeki kebel szines szivárvány-álmát a tündéri fényben ragyogó karácsonyfáról! Az idén nem gyullad ki a karácsonyfa: a halál készit helyette rémségeset a kioltogatott fiatal emberi-élet gyertyácskáiból!

És még Iluci is sir . . .

*

Kong, búg a harang . . .

Iluci, ami egyetlen leányunk, sirva jön haza az iskolából.

»Mi bajod, lányom?«

»Meghalt a Teréz . . .«

»Meg?«

»Meg ám. Most harangozzák . . .«

A megdöbbenés kétszeresen megfog:

»Hát már az iskolásokat is?! . . .«

A másik pillanatban pedig a meghatottság nehéz könycseppeket csal a szemembe:

»És éppen ez!«

. . . Mert Iluci csak *érzi*, de én *tudom*, hogy ki volt az a Teréz . . .

*

Iluci *akkor* négy éves volt. Oly végtelen nyakas volt őkelme, hogy az anyja már szinte nem birt vele. Kipróbálta az anyai szivnek és hatalomnak összes fegyvereit: mit sem használt. Végre is a szokásos utolsó menedékhez fordult.

»Eredj óvóba!«

Ettől fogva Iluci óvóba járt.

Nem mondom el, mennyit vesződött vele szegény óvónéni. Nem is tudnám. Csak azt jegyzem föl, hogy nem régen azt mondta:

»Soha gyereknél akkora változást nem tapasztaltam, mint Ilucinál. Nem akartam szüleit keseriteni: nem szóltam. De most megmondom: olyan nyakas, szófogadatlan gyerek még nem volt a kezem alatt. Egy magával több bajom volt, mint valamennyivel. Hanem most nem lehet ráismerni. Szinte lesi a szót, a parancsot.«

Csakugyan! Iluci olyan lett, mint a kezes bárány.

Pedig nem történt semmi különös.

Ugy esett, hogy az első egy-két hétig, hónapig óvónéni hagyta magára Ilucit: tegyen, amit akar. »Szoktatóba« a csikónak is sokat megengednek. Mikor aztán elmult az egypár »szoktató« hét, hónap, mondja Ilucinak az óvónéni.

»Gyere te is közénk játszani!«

Iluci ránéz, aztán játszik tovább.

»No gyere Iluci!« — mondja óvónéni s kézen akarja fogni.

Iluci, mintha vipera marta volna meg, fölugrik. Be a dajkaszobába, egyenesen az ágy alá. Ide pedig nem terjed az iskolai paragrafus. Hagyták hát magára a delikvenst. Nem volt még olyan ember amugy sem a föld hátán, aki elő ne bujt volna az ágy alól, mire hármat olvasnak! . . .

Elő is bujt, de már csak hazamenőre, amikor meg csiko-módra az elsőnél is elsőbb lett egyszerre: ugy kirohant, mint a fergeteg. Szólhattak, kiabálhatták utána: falra borsó volt.

Délután pedig mindjárt bevette magát Iluci az ágy alá. Hiába vette körül a nevető gyerekhad: oda sem nézett.

De nini! Hiszen ketten vannak az ágy alatt!

— Az ám! Egy kis félénk arcu, élénk szemü, okos tekintetü leány vette be magát az ágy alá Iluci mellé. Beszél Ilucinak. Iluci rá sem hederit.

Két órakor a kis leány szépen kibujt az ágy alól, Iluci azonban megint csak hazamenéskor mutatta meg teljes bosszuságát a délelőtti módon.

Másnap reggel Iluci ujra befészkelte magát az ágy alá. A kis leány megint betelepedett mellé és tartotta beszéddel, kinálta hazulról hozott csemegével, meg mivel. Vitt be hozzá játékot is. Ilucizak nem kellett egyik sem, de már egyszer-kétszer mégis rápillantott.

A délután ujra az ágy alatt lelte Ilucit. A kis leány ott volt hüségesen mellette. Folytonos csacsogására már az »igen«-ig, »nem«-ig megerőltette magát Iluci.

Igy tartott ez álló egy hétig. És a kis félénk arcu, élénk szemü, okos tekintetü lány győzött: Ilucit karonfogva vezette óvónéni elé a gyermeksereg közé.

»Az Iluci akar játszani« — jelentette a szökevény elfogatását és megtérését.

»Jól van, de ha nem fogadsz szót, megint bebujhatsz az ágy alá;«

Igen, de Iluci ezután szót fogad!« — jelenti be magát kezesnek a kis leány. »Ugy-e, Iluci, szót fogadsz?« — téríti Ilucit.

És Iluci ettől fogva fokozatosan kezdett megváltozni. A kis leánnyal pedig szinte testvérek lettek még szellemileg is: az idén harmadmagukkal versenyeztek az osztályban az elsőségért.

Ez a kis félénk arcu, élénk szemü, okos tekintetü csöpp lány volt: *Teréz.*

Volt! . . .

Konog, bug a harang . . . Egy kis koporsót visznek. Iluci kullogva kiséri . . .

. . . A *mi* szeretetünk is kisér! Légy áldott porodban is, *picikè* Teréz, lányomnak *nagy* jóltevője!

*

Vigat, szépet, ragyogót kellene tollammal festenem: mint az a szép, tündéri fényben csillogó karácsonyfa volt, mely a mult karácsonykor ott ragyogott a gyermeksereg termében, mely alatt vidáman ölelkezett egy kis félénk arcu, élénk szemü, okos tekintetü lány az én buksi lányommal . . .

Gyönyörü volt, szép volt, egész tündérálom volt az az est.

Mégsem fordul tollam a vigra: Iluci sir s az én szememre is köd borul. Nehéz, fojtó köd, mely ólyomsullyal nehezedik keblemre.

. . . Bugnak, kongnak a harangok: az idén nem gyulad ki a karácsonyfa. A halál készit helyette rémségeset a kioltogatott fiatal emberi-élet gyertyácskáiból!

NYILTTÉR.

(Az e helyen közlöttekért felelősséget a szerkesztőség nem vállal.)

Nyilatkozat.

Alulirott szükségesnek tartom kinyilatkoztatni, hogy a »Jánosháza és Vidéké«-ben megjelent »Nyilt levél gróf Erdődy Sándorhoz« cimü cikknek sem tartalmáról sem célzatáról a megjelenés előtt nem tudtam.

Jánosháza 1907, dec. 22-én.

Özv. Tóth Gyuláné
a »Korona« szálloda bérlője.

*

Szükségesnek tartom kijelenteni, hogy engem senki nem instigalhat, nem inspiralhat valamely cikk megirására. Önzetlenség vezérelt eddig, és vezet a jövőben is. Kérésem szerény volt, csak méltányolni kell. A Nagy Napoleon mondaná: Tant de bruit pour smelette.

Dr. Marton.

Azt beszélik . . .

Azt beszélik, hogy Jánosházán a boros poharak törékenyek.

Azt beszélik, hogy Jánosházán összeütközött, — egy boros pohár, meg egy fej.

Azt beszélik hogy Jánosházán az üvegeseknek jól megy.

Azt beszélik, hogy Simonyiban megették az intelligenciát.

Azt beszélik, hogy Borgátán a zsombékot nyulnak nézték.

Azt beszélik, hogy Jánosháza hires — a vadászairól.

Azt beszélik, hogy a hizott lud — lopva is jó.

Azt beszélik, (a lányok), hogy Jánosházán aranyifjuság is van.

Azt beszélik, hogy »Jánosháza és Vidéké«-nek nincsenek ellenségei.

Azt beszélik, hogy itt nem volt sohasem nasi-vasi bank.

ÁPRÓSÁGOK.

Mulatságos eset történt nemrégiben Simonyiban. A délután két órakor érkező vonatról leszáll egy »kép ügynök«. Elmegy a vendéglőbe és uzsonát rendel. Falatozás közben beszélget a korcsmárosnéval s a többek között ezt is kérdezi: »Van itt — t. i. a faluban, — inteligencia«? A korcsmárosné, — aki azt gondolta, hogy ez valami ennivaló, — zavarba jön s mivel azt, hogy nincs, szégyenli mondani, tehát igy vágja ki magát: »Elfogyott kérem.« Tetszik tudni, tegnap sok vendégünk volt és mind megették.

*

Csak törte a magyar nyelvet az az olasz bácsi, aki a kilencvenes évek közismert alakja volt Jánosházán. Sok érdekes mondása jár szájról-szájra. Az alábbi mondás is az ő idegen dialektusának a szüleménye. — Egy környékbeli uradalomban valami vakoló munka akadt, de kemény tél lévén a tavaszra halasztatta a kőmives bácsi a munkát, hogy akkor, — ha Isten segitségével egészséges marad és az idő fel enged, — akkor levakolja a kopott falakat. Ezt a következő érdekes dialektussal mondta: »Ha az idő mekenget, az Istén ekészséges lesz, akkor tavaszra mekvakulsz«. A földesúr jóizüen nevetve bele egyezett az ajánlatba.

*

Érdekes határozat-ot hozott nemrégiben Rönök község elüljáróságа. — Katonaság gyakorlatozott a vidéken. A hadvezetőség leiratot küldött az emlitett község elüljáróságának és kérdést intézett hozzá az iránt, hogy a katonaság élelmezéséhez szükséges különféle husmennyiséget be lehet-e szerezni a faluban. A biró a leirat vétele után azonnal gyülést hivott egybe. A gyülésen ismertetvén a leirat tartalmát, a következő határozatot ajánlotta elfogadásra: Miután a katonaságnak husra van szüksége, az a faluban kapható. — Ha marha kell, akkor itt vagyok én; ha borju kell, akkor a János komám, a törvénybiró; ha pedig disznó kell, akkor itt van az István sógor az esküdt; ah pedig egyszerre minden kell, akkor itt lesz az elüljáróság, az majd határoz. — Az elüljáróság hozzájárult az indítványhoz.

Szerkesztői üzenetek.

V. Hasszufalu. Cikkét, — ha a személyi vonatkozások közül a sértőket törli, — közöllhetjük, a következő számban.

K. Helyben. Lapunk cikkeiről a megjelenés előtt senki sem tud. Emberek által különben sem hagynók magunkat irányitani. Mi csak eszméket szolgálunk. A közügyek harcosai lévén, nem hagyjuk magunkat a megkezdett utról letéríteni, különösen terrorizálás által. Örvendünk, a velünk érző buzditásnak.

Egy érdeklődő. Vidéken. »Hozzászólása „Néptanitó feladata" cimü cikkhez. Egy néptanitó.« Hegedüs Lajos bögötei tanitó ur irta.

Z. Veszprém. Nem üti meg a mértéket. Ajánljuk forditsa hasznosabb dolgokra az idejét. Gondolkodni talán igen, de irni nem minden ember tud.

Asszony. Vas. A szép tárcát köszönjük. Legközelebb hozzuk. Örvendünk, hogy a munkatársaink sorában, a szépnemet is üdvözölhetjük. Reméljük sokszor ir. Üdv.

V. Ukk. Panasza alaptalan, a lapot nem kapja, mind az előfizetésről megfeledkezett. Minden ujság beszünteti a küldést, ha reáirja: »nem kell«. Csak zuglap lehet az, mely reáerőszakolja és év végével tolakodik a nyugtával. Ilyenekkel használjon kutyakorbácsot.

A férgese hullik legalább.

D. K. — Hát biz bánatosan zeng a madár.

Mert vesztett párját siratja.

Többeknek. Helyben. — A Kemenesalja, a mi beleegyezésünkkel veszi át a cikkeket.

Gabona-árak.

— 1907 december 11-én. —

Salzberger Lipót ur jelentése szerint:

Buza	11·60	11·80	korona.
Rozs	11·40	11·55	»
Árpa	7·90	8·10	»
Zab	7·70	7·80	»
Tengeri	7.20	7·30	»

Az irányzat szilárd.

Vasuti menetrend.

Budapest felé *Jánosházáról*

vonat indul

Reggel 8 óra 25 perckor.
Délben 12 óra 10 perckor.
Este 7. » 45

Fehérvár felé:

Reggel 4 ó. 30 p.
Délután 2 ó. 30 p.

Fehérvár felé Budapestre:

Bobáról reggel 4 ó. 30 p.
délután 2 ó. 30 p.

Bobáról Celldömölk felé:

Délután 5 ó. 22 p.

Tapolca és Zalaegerszeg felé:

Reggel 5 ó. 27 p.
Délután 2 ó. 52 p.
Este 6 ó. 47 p.

Ukkról Tapolcára d. e. 11 ó. 30 p.

Mindenki kap egész ingyen egy
„Wágner" Fonográfot,
ha 10 drb. aranyöntésü elsórendü „WÁGNER" hengert nálam vesz. A hengernek drb-ja 1·80 fill. Az összes szinházak felvételei, (Vig özvegy, Tavasz, Hoffman meséi, Denevér, Ciganybáró, Gésák, Parasztbecsület, Faust, Carmen, Tannhäuser.) ugyszintén a legujabb és legszebb oparák, operettek, népdalok, nevető kuplék cigány és katonazenék, szentdalok kényelmesen hallgathatók.
A legszebb ajándék!
Egydül kapható:
WÁGNER
a „Hangszer-Király"-nál.
BUDAPEST, VIII., József-körut 15. Telefon 67—85.
Képes hangszer árjegyzék ingyen.
Hurzóharmonikákban nagy választék.

Nietőtt személy- vagy jelzálog Pénzkölcsönért bárhova fordulna, kérjen díjmentesen tájékoztatót Heller L. Egyed cégtől Budapest IX., Lónyai-u. 7. sz. Telefon-Interurban 46—31.

Eladó

SZOMBATHELYEN

egy jövedelmező pékség két kemencével és lisztüzlettel együtt **családi okok miatt azonnal,** ára **3000** korona teljes berendezéssel.

Bővebb felvilágositást

Hölgye Sándor

hirdetési irodája

Szombathely,

Erzsébetkirályné-utca 3. sz.

Hol szerezhetünk be

jó és pontosan járó órát?!?

csak

MARCHBEIN IGNÁC

órás- és ékszerésznél **Jánosházán,** Fő-tér 16. szám alatt. A gyógyszertár mellett találjuk dusan felszerlt **óra** és **ékszeráru raktárát.**

Nagy választék mindennemü **zsebi-, inga-, fali- és ébresztő-órákból.**

Szemüvegek és **orrcsiptetők** minden számban kaphatók orvosi megrendelés szerint.

ÓRAJAVITÁSOK

a legpontosabban s leggyorsabban **1 évi irásbeli jótállás mellett eszközöltetnek.**

Ha jól és olcsón

óhajt öltözködni, akkor el ne mulassza első rendü, **33 év óta fennálló** s jó hirnévnek örvendő

FÉRFIRUHA-SZABÓ

üzletemet felkeresni.

Aki készpénzzel fizet, az a ruha árának egy részét megtakaritja.

Raktáron tartok mindennemü kész ruhát, gyermek kosztümöt nagy választékban **3 koronától feljebb.** Ugyszintén megrendeléseket **olcsón és pontosan elkészit,** kivánatra házhoz is megy

Cseh Kalmán és Fia

férfi-szabók.

Figyelem! Ára 20000 korona! Figyelem!

HÁZ- ÉS TELEK ELADÁS!

3631 négyszögöl, mely csakis egészben adandó el! Sümegen, a vasuti állomástól 10 perc. Áll 1 házból, mely áll 2 nagy szobából, egy kis szobából, flaszteros padlásból, konyha- és előszobából, két disznó- és egy tyukólból, egy 5 lóra való istálóból, pajtából. Kutja jó, melynek kitünő ivóvize van. Külön, egy kis lakószoba és konyhából. Az istáló és az ólak flaszterozva vannak. A telken 2300□-öl be van ültetve hazai szőllővel, (igen jó termőképességgel) a többi telek gyümölcsfákkal.

Két országutra nyilik! Épithető több ház reá utcákra és udvarra. **Alkalmas volna** a telek sörgyárnak, gőzmalomnak, kisebb gyárnak, fa- és deszkatelepnek, kisebb bérházaknak, **disznóhizlaldának.** (Hizlalda Sümegen még nincsen.) Vendéglőnek, kávéháznak, szállodának nyári mulatóval és más egyébb kedvező célokra.

Értesités!

A tulajdonossal tárgyalni nem lehet Komoly ajánlkozók küldjék ajánlataikat levélben a cél megjelölésével és teljes név és lakáscimmel **Hölgye Sándor hirdetési irodájába SZOMBATHELYRE.** Erzsébet királyné-utca 37.

10 évig adómentes!

Nyomatott Dinkgreze N. könyvnyomdájában Celldömölk.